

УДК 343.98:341.48:004.02

Один з аспектів боротьби з кібертероризмом у всесвітній павутині

Бобришов О.О., асистент, bobrushovoo@i.ua

Кіровоградський національний технічний університет, м. Кіровоград

В результаті стрімкого технічного прогресу людство набуває не тільки безліч шляхів розвитку світового співтовариства, а також нові труднощі та глобальні загрози. З появою та впровадженням в усі сфери діяльності людини всесвітньої мережі Інтернет, виникає таке явище як кібертероризм. І чим більше людина, або її сфера діяльності залежить від всесвітньої мережі, тим більша загроза з боку кібертероризму.

Кібертероризм - це багатогранний феномен, обумовлений багато в чому безконтрольним використанням глобальних мереж, а також недостатньою увагою з боку держави, громадянського суспільства і спецслужб до даного сегменту інформаційного простору.

У 1986 р. у Парижі групою експертів Організації економічного співробітництва і розвитку було вперше дано кримінологічне визначення комп'ютерного злочину, під яким розумілася будь-яка незаконна, неетична або недозволена поведінка, що стосується автоматизованої обробки або передачі даних. Після чого почалася всесвітня боротьба з кібертероризмом.

З 1985 по 1989 р. Спеціальний Комітет експертів Ради Європи з питань злочинності, пов'язаної з комп'ютерами, виробив Рекомендацію № 89, затверджену комітетом Міністрів ЄС 13.09.1989 року. Вона містить список правопорушень, рекомендований країнам - учасникам ЄС для розробки єдиної карної стратегії, пов'язаної з комп'ютерними злочинами.

У 1990 році VIII Конгрес ООН з попередження злочинності і поводження з правопорушниками ухвалив резолюцію, що закликає держави - члени ООН збільшити зусилля із боротьби з комп'ютерною злочинністю, модернізуючи національне карне законодавство, сприяти розвитку в майбутньому структури міжнародних принципів і стандартів запобігання, судового переслідування і покарання в області комп'ютерної злочинності. В квітні 1995 р. було проведено I Міжнародну конференцію Інтерполу з комп'ютерної злочинності. У 1996 році країнами G8 було прийнято рішення про створення спеціальної підгрупи по боротьбі з міжнародними злочинами у сфері високих технологій – "Ліонська група".

У 1997 році міністри внутрішніх справ і міністри юстиції Великої Вісімки на зустрічі у Вашингтоні прийняли «Десять принципів боротьби з високотехнологічними злочинами», що включають, у тому числі, положення про те, що «для тих, хто зловживає інформаційними технологіями, не повинно бути ніяких зон безпеки».

Продуктом багаторічних зусиль Ради Європи стала прийнята 23 листопада 2001 року у Будапешті Конвенція Ради Європи про кіберзлочинність. Це один з найважливіших документів, що регулюють правовідносини у сфері глобальної комп'ютерної мережі і доки єдиний документ такого рівня. В Україні цю конвенцію ратифікували 7 вересня 2005 року.

У 2007 році в Україні створено CERT-UA (Computer Emergency Response Team of Ukraine – команда реагування на комп'ютерні надзвичайні події України) – спеціалізований структурний підрозділ Державного центру захисту інформаційно-телекомунікаційних систем Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України (Держспецзв'язку). CERT-UA з 2009 року була акредитована у FIRST (Forum for Incident Response and Security Teams – Форум команд реагування на інциденти інформаційної безпеки).

Як видно з приведеного вище матеріалу проблемі кібертероризму на протязі всього розвитку комп'ютерних та мережевих технологій приділяється значна увага. Але проблема йде у ногу з всесвітнім прогресом і динамічно розвивається.

Шляхами подолання проблеми може бути використання нової моделі всесвітньої павутини, в основу якої взята думка відмови від анонімності користувачів, яка зараз пропонується та заохочується у сучасній світовій мережі Інтернет. Так як анонімність є безкарність. А також створення чіткої координації зусиль усіх ланок та підготовка кваліфікаційних фахівців по боротьбі з кібертероризмом.

Приведені шляхи можуть не бути вирішенням проблеми, але хоча б зрушать чашу терезів у бік кібербезпеки.

Список літератури

1. Бізнес та безпека [Електронний ресурс]. – Кібертероризм та захист персональних даних: <http://bsm.com.ua/company-news/kiberbezopasnost/item/132-kiberterrorizm-i-zashchita-personalnykh-dannykh>
2. Про ратифікацію Конвенції про кіберзлочинність: закон України від 7 верес. 2005 р. № 2824-IV // Відомості Верховної Ради України. - 2006. - № 5-6. - Ст. 71
3. Державне управління: удосконалення та розвиток [Електронний ресурс]. - Організаційні та нормативно-правові засади боротьби з кіберзлочинністю: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=715>
4. Інформація і право [Електронний ресурс]. – Міжнародно-правове співробітництво у сфері подолання кіберзлочинності: <http://ippi.org.ua/sites/default/files/14sydspk>